

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІІІ МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

декан ІІІ медичного факультету,
доцент Нішкіч М.А.

« 27 » листопада 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Студентської Ради Протокол № <u>03/10</u> від « <u>27</u> » <u>листопада</u> 2022 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних та міжнародних факультетів Протокол № <u>2</u> від « <u>01</u> » <u>листопада</u> 2022 р.
---	--

1. Загальна інформація про викладача

Черненко Олена Євгенівна, к.фіз.вих., доцент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: chernenko.e7@gmail.com

Гурєєва Антоніна Михайлівна, к.фіз.вих., доцент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ
e-mail: gureev@i.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Функціональний тренінг у фізичній терапії».

Код навчальної дисципліни: ВК 3.2

Кількість кредитів з дисципліни: 3 кредити ECTS, 90 годин (лекцій – 10; практичних – 20; СРС – 60).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Семестр: 3

Згідно розкладу занять.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити (перелік дисциплін, вивчення яких має передувати дисципліні «Методи обстеження у фізичній терапії»): «Нормальної анатомії людини», «Нормальної фізіології людини», «Біомеханіки та клінічної кінезіології», «Теорії і методики фізичного виховання», «Клінічного реабілітаційного менеджменту (за професійним спрямуванням)»; та другого (магістерського) рівня вищої освіти («Методи обстеження у фізичній терапії», «Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату», «Культура спілкування фізичного терапевта», «Фізична терапія та курортологія», «Основи патентознавства»).

Постреквізити (перелік дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні): («Клінічна практика з фізичної терапії при порушенні нервової системи», «Клінічна практика за напрямком кваліфікаційної роботи»)

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Фахівець з фізичної терапії повинен знати основні види функціонального тренінгу та вміти їх використовувати у відновному лікуванні.

Головним завданням вивчення дисципліни «Функціональний тренінг у фізичній терапії» є: засвоїти основні поняття з навчальної дисципліни; освоїти методи оперативного та поточного контролю за станом пацієнта/клієнта; формувати здатності до застосування у професійній діяльності основних методів обстеження у фізичній терапії (спостереження, опитування, вимірювання та тестування); ознайомитися з основними принципами, засобами та методами проведення функціонального тренінгу у фізичній; проводити функціональні проби, тести для дослідження опорно-рухового апарату, дихальної, серцево-судинної та

нервової систем; вміти добирати засоби та методи функціонального тренінгу, враховуючи індивідуальні особливості пацієнта/клієнта.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни.

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта або ерготерапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії або ерготерапії відповідно до спеціалізації.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану. СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії. СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.1 Фізична терапія (СКфт)	СКфт 02. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан. СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, скласти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни – це формування у студентів загальних та професійних компетентностей, ознайомлення їх з засобами та методами проведення функціонального тренінгу для відновлення різних систем організму людини (серцево-судинної, нервової, опорно-рухової, дихальної тощо), які використовуються у практичній діяльності фізичного терапевта, з різноманітними методами дослідження його функціонального стану та основними принципами організації і проведення занять з фізичної терапії. А також обробки отриманих результатів та їх оформлення під час проходження клінічних практик, написання рефератів та кваліфікаційної роботи.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Функціональний тренінг у фізичній терапії»:

1. ПРфт 02. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.
2. ПРфт 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.
3. ПРфт 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.
4. ПРфт 11. Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.
5. ПРфт 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретичний матеріал в обсязі програми;
- загальні та спеціальні методи дослідження у фізичній терапії;
- основні принципи проведення функціонального тренінгу у фізичній терапії;
- основні засоби проведення функціонального тренінгу у фізичній терапії;
- спеціальні проведення функціонального тренінгу у фізичній терапії залежно від нозологічної приналежності пацієнта/клієнта;
- основні показання та протипоказання до проведення функціонального тренінгу у фізичній терапії.

вміти:

- визначати доцільність проведення функціонального тренінгу з пацієнтом/клієнтом, враховуючи його індивідуальні особливості;
- підібрати функціональні тести та клінічні інструменти залежно від нозологічної приналежності пацієнта
- проводити дослідження оцінки рівня функціонального стану організму;
- безпечно та ефективно використовувати засоби, методи, обладнання й інструменти для проведення функціонального тренінгу;
- складати програму функціонального тренінгу для покращення стану опорно-рухового апарату;
- складати програму функціонального тренінгу для покращення стану дихальної системи;
- складати програму функціонального тренінгу для покращення стану серцево-судинної системи.

5.4 Зміст навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни «Методи обстеження у фізичній терапії» складається з лекцій (10 годин), практичних занять (20 годин) та самостійної роботи студента (60 години).

Назви тем:

Сучасне уявлення про функціональний тренінг

Засоби функціонального тренінгу.

Особливості проведення функціональних аеробних класів у відновному лікуванні.

Особливості проведення функціонального тренінгу зі спортсменами.

Використання засобів функціонального тренінгу у відновному лікуванні людей різного віку.

Підсумкове заняття з навчальної дисципліни «Функціональний тренінг у фізичній терапії».

5.5 План вивчення навчальної дисципліни:

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
	Тема 1. Сучасне уявлення про функціональний тренінг.	Л - 2 год.; ПЗ - 4 год.; СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри та MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 2. Засоби функціонального тренінгу.	Л - 2 год.; ПЗ - 4 год.; СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.
	Тема 3. Особливості проведення функціональних аеробних класів у відновному лікуванні.	Л - 2 год.; ПЗ - 4 год.; СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях. Опрацювання практичних навичок.
	Тема 4. Особливості проведення функціонального тренінгу зі спортсменами.	Л - 2 год.; ПЗ - 4 год.; СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях. Опрацювання практичних навичок.
	Тема 5. Використання засобів функціонального тренінгу у відновному лікуванні людей різного віку.	Л - 2 год.; ПЗ - 2 год.; СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях. Опрацювання практичних навичок.
	Тема 6. Підсумкове заняття з навчальної дисципліни «Функціональний тренінг у фізичній терапії».	ПЗ - 2 год.; СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою навчального матеріалу, який знаходиться на сайті кафедри й MS Teams та розроблених методичних рекомендаціях.

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасне уявлення про функціональний тренінг	10
2	Засоби функціонального тренінгу.	10
3	Особливості проведення функціональних аеробних класів у відновному лікуванні.	10
4	Особливості проведення функціонального тренінгу зі спортсменами.	10
5	Використання засобів функціонального тренінгу у відновному лікуванні людей різного віку.	10
6	Підсумкове заняття з навчальної дисципліни «Функціональний тренінг у фізичній терапії».	10
Разом		60

Консультативна допомога: відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри.

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час відповідного практичного заняття.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1 Основна (базова):

1. Функціональна діагностика при фізичній реабілітації та оцінці її ефективності: Навчальний посібник / В. В. Клапчук, А. В. Єрмолаєва. – Запоріжжя : Національний університет «Запорізька політехніка», 2022. 75 с.
2. Карпухіна Ю.В. Основи фізичної реабілітації. – Одеса: Олді+, 2019, 308 с.
3. Григус І. М., Нагорна О. Б. Основи фізичної терапії: навчальний посібник. – Одеса: Олді+, 2022, 150 с.
4. Ольховик А. В. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
5. Швесткова О. Фізична терапія: підручник / О. Швесткова, П. Сладков. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.
5. Електронний каталог бібліотеки ЗДМУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.zsmu.edu.ua>.
6. Електронний репозиторій ЗДМУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.zsmu.edu.ua>.

7.2 Додаткова література

1. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник / І.М. Григус, Л.Б. Брега. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
2. Методи обстеження неврологічного хворого: навчальний посібник / Л.І. Соколова, Т.М. Черенько, Т.І. Ілляш та ін. – 2-е видання. – 2020. – 144 с.
3. Маліков М.В., Сватєв А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с.
4. Тимрук-Скоропад КА. Первинне оцінювання та планування фізичної терапії пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень з використанням інструментів на основі Міжнародної класифікації функціонування // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2018. - № 1. – С. 45–53.
5. Нейрореабілітація: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та для підготовки до практичних занять студентів-бакалаврів IV курсу III медичного факультету, що навчаються за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / О.А. Козьолкін, М. В. Сікорська, І. В. Візір. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 215 с.
6. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В.В. Абрамов, В.В. Клапчук, О.Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, 2013. – 455 с.

Інформаційні ресурси

1. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <https://zounb.zp.ua/>
2. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету. URL: <http://lib.zsmu.edu.ua>
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
4. Українська асоціація фізичної терапії. URL: <http://physrehab.org.ua/uk/home>
5. Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів. URL: <http://upta.com.ua/>

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1 Види контролю:

- поточний;
- підсумковий.

8.2 Форми контролю:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Оцінка за заняття визначається як середня за поточний тестовий контроль, співбесіду на занятті, виконання практичного завдання, виконану самостійну роботу. Оцінювання здійснюється відповідно до знань, умінь та навичок студента, які він демонструє на занятті та які він здобуває згідно з робочою програмою.

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»).

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою програмою оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Оцінка базується виключно на результатах оцінювання поточної діяльності та визначається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано», а максимальна кількість балів за поточну діяльність становить 200 балів.

Розрахунок балів здійснюється за формулою:

$(CA \text{ (середня арифметична оцінка)} \times 200) / 5$.

Наприклад: $(4,2 \times 200) / 5 = 168$ б., $(3,5 \times 200) / 5 = 140$ б.

Індивідуальна робота студентів оцінюється за кожен вид роботи з урахуванням якості її виконання. До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу (СНТ, публікації та ін.) – не більше 10 балів. Конкретна кількість балів за індивідуальну роботу визначається і залежить від рівня, на якому вона виконана (кафедральний, університетський, регіональний, або державний тощо). Заохочувальні бали за рішенням Вченої ради факультету додають до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ЗВО МОЗ України та інше.

Загальна кількість балів, набраних студентом при вивченні дисципліни, конвертується в національну шкалу оцінювання за таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
170 – 200	Відмінно
140 – 169,99	Добре
110 -139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

Кафедра подає роздруковану з АСУ паперову відомість із заліком в деканат з середнім балом поточної успішності не пізніше наступного дня після дати останнього заняття.

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень,

відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.